



خلفای
راشدین

سقیفه بنی ساعده

پس از فوت پیامبر و در حال تدفین:

- ابتدا گروهی از انصار دور یکدیگر جمع شدند تا با سعد بن عبادہ، بزرگ قوم خزرج بیعت کنند. مهاجرین (ابوبکر، عمر و ابوعبیده جراح) مطلع شدند و خود را به سقیفه رساندند.
- در پایان جلسه ابوبکر به عنوان خلیفه انتخاب شد.
- کسانی که خلافت را حق حضرت علی (ع) می دانستند و از بیعت با خلیفه امتناع کردند شیعه نامیده شدند. از جمله این افراد عباس، عمار، ابوذر، مقداد، ابویوب انصاری و سلمان بودند.

حضرت علی ع بعد از بیعت سقیفه فرمود: من ثمره قریش بودم، پس اگر پیشوایی بر قریش متعلق است، چرا حاضران سقیفه، به درخت استدلال کردند اما میوه را فراموش نمودند.

مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ

دلایل برگزیده نشد علی(ع) در سقیفه

- علی(ع) از خاندان بنی هاشم بود و مردم نمی خواستند جانشینی در این خاندان استمراری یابد
- علی(ع) بسیاری از سران قریش را در جنگ های دوره پیامبر کشته بود ، و حسادت افراد
- در سقیفه حضور نداشت
- کم سن بود

حضرت علی(ع) به دلیل خطراتی که در آن زمان حکومت نوپای اسلام را تهدید می کرد « آغاز جنگ های رده، ناآرامی در مرزهای ایران و روم و پیدایش پیامبران دروغین» در برابر خلافت ابوبکر سکوت اختیار کرد.

قریش

عدی

مره

تیم

عبدالمناف

عبدالشمس

هاشم

امیه

عبدالمطلب

ابوطالب

عبدالله

عباس

ابوبکر

عثمان

معاویہ

علی (ع)

محمد (ص)

بنی عباس



عمر

ابوبکر

11 - 13 هجری

دوره خلافت 2 سال

■ درگیری و جنگ در مرزهای ایران و روم

■ پیدایش جنگ های رده

جنگ های رده

1. سرکوب پیامبران دورغین (أسود، طلیحه، سباج، مسیلمه)

2. بدویان از دین برگشته

3. شورشسانی که حکومت مدینه و خلافت ابوبکر را نپذیرفتند و حاضر به پرداخت خراج نبودند

عمر

13 - 23 هجری

دوره خلافت 10 سال

■ ابوبکر عمر را جانشین خود معرفی کرد

شکست روم و تصرف شام و فلسطین

شکست ایران و فتح ایران ۱- فشار داخلی ۲- جاذبه اسلام ۳- رفتار انسانی

تأسیس دیوان ایرانی

تثبیت تاریخ هجری

■ قتل خلیفه بدست یکی از موالی به نام فیروز ابولولو

■ تشکیل شورای خلافت



دستور عمر به ابو طلحه بن زید در شورا شش نفره:

«اگر چهار نفر نظری دادند و دو نفر مخالف شدند، آن دو نفر را گردن بزن و اگر سه نفر توافق کردند و سه نفر مخالف بودند، سه نفری را که عبدالرحمان در میان ایشان نیست، گردن بزن و اگر سه روز گذشت و بر کسی توافق حاصل نکردند، همه را گردن بزن.»

تاریخ یعقوبی، ج 2، ص 50

تاریخ طبری، ج 4، ص 227

شورای شش نفره عبارت بودند از:

علی بن ابی طالب، عبدالرحمان بن عوف، سعد بن ابی وقاص، عثمان بن عفان، طلحه بن عبدالله، زبیر بن عوام



محل دفن عمر

عثمان

23 - 35 هجری

دوره خلافت 12 سال

■ تشکیل شورا شش نفره و انتخاب عثمان

فتح کامل ایران (ارمنستان) و بخش هایی از اروپا (قبرس)

فتح مصر و بخش هایی از شمال آفریقا و روم شرقی و آسیای صغیر

جمع آوری قرآن

ثروت اندوزی و تبعیض در دستگاه خلافت

نارضایتی مسلمانان با انگیزه های مختلف

■ قتل خلیفه بدست مسلمانان عراق و مصر

■ بیعت مردم مدینه با امام علی



قرآن منسوب به عثمان

ابوسفیان: این امر در دست تمیم (خاندان ابوبکر) قرار گرفت؛ در حالی که زبطی به آنها
نداشت، بعد از آنها در دست قبیلۀ عدی قرار گرفت که دورتر و دورتر بود. اکنون
به منزلگاه خود بازگشته و قرارگاه خویش را بازیافته است؛ آن را در میان خود موروثی کرده
میان فرزندان خود بگردانید، هیچ بهشت و جهنمی در کار نیست.

اللاغانی ج 6 ص 356

الفائق ج 2 ص 117

النزاع و التخاصم ص 56

علل قتل عثمان

1. قصاص نگردن عبدالله پسر عمر به علت قتل و زن و دختر فیروز
2. تحریف اسلام و خروج از راه قرآن و پیامبر
3. واگذاری فرمانداری شهرها به خاندان اموی
4. بذل و بخشش بیت المال بین خویشان خود
5. پیدا شدن نامه مروان بن حکم که دستور به قتل شورشیان مصر را به حاکم آنجا داده بود
6. نارضایتی مردم عراق و مصر





معرفه الصحابه، ابونعيم اصفهانی، جلد1، ص 259

جنازه عثمان سه روز در «حش کوب» - باغی کنار بقیع-
افتاده بود، بدون آنکه کسی بر وی نماز بگذارد. پس از آن
چهار نفر جمع شده و شبانه او را در همان جا دفن کردند.

انتخاب خلیفه

■ خلیفه اول: بیعت انصار و مهاجرین

■ خلیفه دوم: انتخاب جانشین با وصیت خلیفه

■ خلیفه سوم: شورای خلافت

■ خلیفه چهارم: بیعت مستقیم مردم



آلانها

خزرها

در بند

آفریخیان

خانات ترکان غربی

امیران محلی ساسانی

مرو

بلخ

قزوین

کابل

۴۴۲

۴۴۴

۴۵۰

۴۵۲

۴۳۸

حلوان

نهاوند

قم

کاشان

اصفهان

شوشتر

تیسفون

حیره

قادسیه

اهواز

استخر

۴۴۹

کرمان

قندهار

۴۶۱

زرنج

۴۵۶

۴۴۴

۴۳۶

۴۳۷

۴۵۰

چیرفت

۴۵۸

۴۵۸

۴۳۸

فیروز آباد

۴۵۰

امپراتوری گوپتا

بحرین

فتوحات عرب در ایران
از ابتدا تا امویان
۶۳۴ تا ۶۶۱ م
۱۲ تا ۴۱ هـ



